

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İLKELERİNE UYUM BEYANI

Tüpraş, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesinde belirtilenler dâhil sürdürülebilirlik alanındaki iyi uygulamaları yakından takip etmekte ve çalışmalarını bu alanda genel kabul görmüş en iyi uygulamalara uyum sağlama hedefiyle yürütmektedir. Tüpraş'ın sürdürülebilirlik çalışmaları kapsamında "Enerjimiz Geleceğe" stratejisi altında yönettiği konuların birçoğu, SPK tarafından 2020 yılında yürürlüğe konulan "Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi"nde belirtilen ilkeler ile örtüşmektedir. Bu çerçevede Tüpraş tarafından SPK'nın "uy ya da açıkla" yaklaşımı ile hazırladığı zorunlu olmayan "Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesinde belirtilen ilkelerin birçoğuna uyum sağlanmıştır. Söz konusu ilkelerin bir kısmında, uygulamada yaşanan zorluklar, genel ulusal ve uluslararası arenadaki belirsizlikler, bazı ilkelerin Şirket'in mevcut yapısı ile tam örtüşmemesi, devam eden çalışmalarda elde edilecek bulgulara göre uyum esaslarının belirlenecek olması gibi nedenlerle tam uyum henüz sağlanamamıştır. Şirketimizin sürdürülebilir değer yaratma hedefine katkı sağlayacak şekilde henüz tam uyum sağlanmamış olan ilkelere de uygulamaya geçilmesi hedeflenmektedir.

SPK'nın Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesinde yer alan ilkelerle örtüşen Tüpraş'ın sürdürülebilirlik uygulamaları Faaliyet Raporu'nun başta Sürdürülebilirlik Bölümünde; Çevre Yönetimi, Enerji Verimliliği, Sağlık ve Emniyet Uygulamaları ve Toplumsal Sorumluluk başlığı yanı sıra İnsan Kaynakları bölümlerinde detaylı olarak açıklanmış olup, henüz tam uyum sağlanamayan başlıca ilkeler hakkında açıklamalarımız ise aşağıda belirtilmektedir. Zorunlu olmayan ilkelere tam uyum sağlanamaması nedeniyle çevresel ve sosyal risk yönetiminde meydana gelen etkiler Şirketimizce takip edilmekte ve sürdürülebilirlik çalışmaları kapsamında değerlendirilmektedir.

- A4.1 numaralı ilkeye ilişkin olarak; Tüpraş tarafından kamuya açıklanan verilerin güvenilirliğini artırmak amacıyla bağımsız üçüncü taraf kuruluşça sınırlı güvence çalışması yürütülmüştür. Faaliyet Raporu Performans Göstergelerinde üçüncü taraflardan sınırlı güvence hizmeti alınan veriler belirtilerek kamuya açıklanmış olup, önümüzdeki yıllarda doğrulama çalışmalarının kapsamının hem bağlı ortaklıklar hem de gösterge bakımından genişletilmesi ve kamuoyu ile paylaşmak üzere çalışmalar devam etmektedir.
- B.9 numaralı ilkeye ilişkin olarak; Sürdürülebilirlik çalışmaları kapsamında Kapsam 1 ve Kapsam 2 sera gazı emisyonları İzleme Raporlama ve Doğrulama (İRD) tebliği kapsamında Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın yetkilendirdiği doğrulayıcı kuruluşlar, Şirket'in gönüllü olarak yaptığı ISO 14064-1 kapsamındaki bağımsız üçüncü taraflar ve bağımsız denetim şirketince doğrulanmakta ve kamu ile paylaşılmaktadır. Benzer şekilde enerji verimliliği projelerinden sağlanan sera gazı azaltım miktarları, enerji tüketimi, su ve atık gibi çevresel göstergeler de düzenli olarak takip edilmekte doğrulaması ISO 14064-2 kapsamında ve bağımsız denetim şirketinden sınırlı güvence hizmeti alınarak yapılmakta Faaliyet Raporunun performans göstergeleri kısmında kamuya açıklanmaktadır. Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonları Şirket'in Faaliyet Raporu ve Sürdürülebilirlik Raporunda kamuoyuna açıklanmakla beraber Kapsam 3 emisyonlarına dair yapılan çalışmalar devam etmektedir.

- B.14 numaralı ilkeye ilişkin olarak; Tüpraş bünyesinde üretim bazında yaşam döngüsü analizleri yapılmakta olup, çıkan sonuçlara göre iyileştirmeye yönelik aksiyonlar alınmaktadır. Şirketin tüm tesislerinde sahip olduğu ISO 14001 gerekliliği olan Çevre Boyut Tabloları ile tüm üretimler izlenmektedir. Ayrıca yeni yatırımlar için Çevresel Etki Değerlendirmeleri de yapılmaktadır. Ancak, üçüncü tarafların sera gazı emisyonları (Kapsam 3) hesaplanmakla birlikte önümüzdeki yıllarda raporlanması ve azaltımına yönelik stratejiler geliştirilmesi planlanmaktadır.
- B.17 numaralı ilkeye ilişkin olarak; Rafinerilerimizde tüketilen enerji, doğrudan ve dolaylı olarak kırılım bazında (fuel oil, doğalgaz vb.) raporlanmakta ancak enerjinin kullanımı sonrası dağılımları ısı ve soğutma özelinde proses spesifik metrikler olup, ayrıca raporlanmamaktadır. Nitekim, rafinerilerin oldukça kompleks yapıya sahip olması sebebiyle her bir proses ünitesi özelinde ısıtma ve soğutmaya giden akış, kalorifik değer ölçümleri de sağlıklı olmamakta ve/veya bulunmamaktadır. Bu sebeple, enerji tüketimleri en güvenilir ölçüme dayalı doğrudan ve dolaylı olarak ana kaynak bazında raporlanmaktadır. Elektrik üretim miktarları ise Lisansa tabii faaliyet olması sebebi ile EPDK/TEİAŞ gibi kurumlara sistem üzerinden bildirilmektedir.
- B.23 numaralı ilkeye ilişkin olarak; Şirket içi karbon fiyatlandırma çalışmaları proje değerlendirmelerinde ele alınmaktadır. İklim değişikliği ile ilgili çalışmalara katkı sağlamak için farklı araçlar değerlendirilmekte olup, uygun görülenler geliştirilen strateji kapsamında uygulamaya alınacaktır. Biriken/satın alınan karbon kredisi bulunmamaktadır.
- B.24 numaralı ilkeye ilişkin olarak; Şirket içi karbon fiyatlandırma çalışmaları yürütülmektedir. Düşük karbon ekonomisine geçiş için farklı araçlar değerlendirilmekte olup, uygun görülenler geliştirilen strateji kapsamında uygulamaya alınabilecektir.

SPK'nın 23.06.2022 tarih ve 34/977 sayılı Kararı ile belirlenen formatlara göre hazırlanan ve Şirketimiz Yönetim Kurulu tarafından onaylanan Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Raporu faaliyet raporunun ekinde (sayfa 360-370) yer almakta olup, ilgili dokümanlara Kamuyu Aydınlatma Platformu'ndaki Şirketimiz <https://www.kap.org.tr/tr/sirket-bilgileri/ozet/1105-tupras-turkiye-petrol-rafinerileri-a-s> sayfasından da ulaşılabilir.

		UYUM DURUMU					
	<i>İlkelere uyum durumunun “Evet” veya “Kısmen” olarak belirlenmesi halinde kamuya açıklanan bilgilere ilişkin rapor bilgisine/bağlantıya yer verilmesi gerekmektedir.</i>						
	<i>İlkelere uyum durumuna ilişkin açıklamalara “Açıklama” sütununda yer verilir.</i>						
	<i>Talep edilen bilgilerin hangi kapsamda konsolide veya solo olarak sunulduğunun “Açıklama” sütununda belirtilmesi gerekmektedir.</i>	EVET	HAYIR	KISMEN	İLGİSİZ	AÇIKLAMA	KAMUYA AÇIKLANAN BİLGİLERE İLİŞKİN RAPOR BİLGİSİ (Sayfa numarası da belirtilmelidir)/BAĞLANTI
	A. Genel İlkeler						
	A1. Strateji, Politika ve Hedefler						
A1.1	Ortaklık yönetim kurulu tarafından öncelikli çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim (ÇSY) konuları, riskleri ve fırsatları belirlenmiştir.	X				Tüpraş, Sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarını Tüpraş Yönetim Kurulu tarafından onaylanan ve kamuya açıklanan “Stratejik Dönüşüm Planı” çerçevesinde yönetmektedir.	https://tprstaticfilessa.blob.core.windows.net/assets/uploads/faaliyet-raporlari/tupras_2022_faaliyet_raporu.pdf
	Ortaklık yönetim kurulu tarafından ÇSY politikaları (Örn: Çevre Politikası, Enerji Politikası, İnsan Hakları ve Çalışan Politikası vb.) oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır.	X				Şirket'in uyum alanındaki risklerinin daha etkin yönetimini sağlamak, yerel ve uluslararası paydaşlarımızın uyum alanındaki beklentilerine daha iyi cevap verebilmek amacıyla uygulamaya konulan politikalara şirket internet sitesinden ulaşılabilir.	https://www.tupras.com.tr/politikalar

A1.2	ÇSY politikaları kapsamında belirlenen kısa ve uzun vadeli hedefler kamuya açıklanmıştır.	X				Dönüşüm planının bir parçası olarak; 2017 yılı baz alınmak suretiyle üretim faaliyetlerinden kaynaklanan Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarının 2030 yılında %27 oranında, 2035 yılında %35 oranında, 2040 yılında %49 oranında azaltılması, 2050 itibarıyla ise karbon nötr olarak faaliyetlere devam edilmesi hedeflenmektedir. Mart 2021'de kabul edilen Yönetim Kurulu Çeşitlilik Politikası uyarınca, Tüpraş Yönetim Kurulu'nda 5 yıl içinde %25 kadın üye oranına ulaşılması hedeflenmektedir.	Tüpraş Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/979366 https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/915295
	A2. Uygulama/İzleme						
A2.1	ÇSY politikalarının yürütülmesinden sorumlu komiteler ve/veya birimler ile ÇSY konularıyla ilgili ortaklıktaki en üst düzey sorumlular ve görevleri belirlenerek kamuya açıklanmıştır.	X				Sürdürülebilirlik çalışmalarını en üst düzeyde yönetmeye odaklanan Tüpraş, bu alandaki çalışmalarını Sürdürülebilirlik İlkelerine Uyum raporlaması kapsamında Kurumsal Yönetim Komitesi aracılığıyla Yönetim Kurulu'na raporlamaktadır. İklimle bağlantılı risk ve fırsatlar ise, Stratejik Dönüşüm Planı kapsamında takip edilmekte ve yönetilmekte, Yönetim Kurulu bünyesinde bulunan Risk Komitesi'ne iklimle bağlantılı risk ve fırsatlar kapsamında düzenli olarak bilgilendirme yapılmaktadır. Stratejinin uygulanması Genel Müdür'e bağlı Stratejik Planlama Direktörlüğü tarafından yürütülmektedir.	Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü Tüpraş Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
	Sorumlu komite ve/veya birim tarafından, politikalar kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler yıl içinde en az bir kez yönetim kuruluna raporlanmıştır.	X				Sürdürülebilirlik İlkelerine Uyum çalışmaları hakkında Yönetim Kurulu, bünyesinde yer alan Kurumsal Yönetim Komitesi ve Risk Komitesi vasıtasıyla bilgilendirilmektedir.	
A2.2	ÇSY hedefleri doğrultusunda uygulama ve eylem planları oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır.	X				Tüpraş, 2050 yılına kadar karbon nötr olma hedefini ortaya koymuştur. Bu hedefe ulaşmak için gereken düşük karbon ekonomisine geçiş yol haritası ve eylem planlarını oluşturmak için Karbon Dönüşüm Programı başlatılmıştır.	Tüpraş Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü

A2.3	ÇSY Kilit Performans Göstergeleri (KPG) ile söz konusu göstergelere yıllar bazında ulaşma düzeyi kamuya açıklanmıştır.	X				Tüpraş olarak 10 yılı aşkın süredir ÇSY kilit performans göstergeleri izlenmekte olup, yurt içi ve yurt dışı en iyi uygulamalar araştırılarak yaygın eğilimler doğrultusunda gösterge seti her yıl gözden geçirilmektedir. Bu kapsamda, kamuoyu ile paylaşılan göstergelerde son beş yıllık değişime yer verilmektedir.	Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
A2.4	İş süreçlerine veya ürün ve hizmetlere yönelik sürdürülebilirlik performansını iyileştirici faaliyetler kamuya açıklanmıştır.	X				İnovasyon ve Ar-Ge çalışmaları detaylı olarak Şirket'in FR, SR ve Şirketin web sitesinde verilmektedir.	Faaliyet Raporu İnovasyon ve Ar-Ge
	A3. Raporlama						
A3.1	Faaliyet raporlarında ortaklığın sürdürülebilirlik performansına, hedeflerine ve eylemlerine ilişkin bilgi anlaşılabilir, doğru ve yeterli bir şekilde verilmiştir.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
A3.2	Ortaklık tarafından, faaliyetlerinin Birleşmiş Milletler (BM) 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından hangileri ile ilişkili olduğuna ilişkin bilgi kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
A3.3	ÇSY konularında aleyhte açılan ve/veya sonuçlanan, ÇSY politikaları açısından önemli nitelikteki ve/veya faaliyetleri önemli ölçüde etkileyecek davalar kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Kurumsal Yönetim Hukuki Açıklamalar Bölümü
	A4. Doğrulama						
A4.1	Ortaklığın ÇSY Kilit Performans ölçümleri bağımsız üçüncü tarafça doğrulanmış ve kamuya açıklanmıştır.			X		Tüpraş tarafından kamuya açıklanan verilerin güvenilirliğini artırmak amacıyla bağımsız üçüncü taraf kuruluşça sınırlı güvence çalışması yürütülmüştür. Faaliyet Raporu Performans Göstergelerinde üçüncü taraflardan sınırlı güvence hizmeti alınan veriler belirtilerek kamuya açıklanmış olup, önümüzdeki yıllarda doğrulama çalışmalarının kapsamının hem bağlı ortaklıklar hem de gösterge bakımından genişletilmesi ve kamuoyu ile paylaşmak üzere çalışmalar devam etmektedir.	Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik "Performans Göstergeleri"

	B. Çevresel İlkeler						
B1	Ortaklık, çevre yönetimi alanındaki politika ve uygulamalarını, eylem planlarını, çevresel yönetim sistemlerini (ISO 14001 standardı ile bilinmektedir) ve programlarını kamuya açıklamıştır.	X				Çevre Yönetim Politikası kamuya açıklanmıştır. Şirket'in tüm organizasyon birimlerinde Entegre Yönetim Sistemi ISO 14001 belgesi mevcuttur.	Faaliyet Raporu Çevre Yönetimi Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Beyanı
B2	Çevre yönetimine ilişkin bilgilerin verilmesinde hazırlanan çevresel raporlara ilişkin olarak raporun kapsamı, raporlama dönemi, raporlama tarihi, raporlama koşulları ile ilgili kısıtlar kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
B3	A2.1'de verilmiştir.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
B4	Menfaat sahipleri (Yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler ve çalışanlar gibi) bazında performans teşvik sistemleri kapsamında ödüllendirme kriterlerine dahil edilen çevresel hedefler kamuya açıklanmıştır.	X				Tüpraş performans yönetim sistemi olan Koç Diyalog'da çalışanların şirket hedef ve stratejilerine uygun olarak amaç ve kilit sonuçlar belirlediği, yıl boyunca değişen önceliklere göre hedeflerin dinamik bir yapıda uyum sağladığı OKR (Objectives and Key Results - Amaç ve Kilit Sonuçlar) yöntemi kullanılmaktadır. Tüpraş Genel Müdürü, CFO, Strateji ve Sürdürülebilirlik Birimi, Çevre Birimi Yöneticileri ve çalışanlarının OKR'ları arasında iklimle bağlantılı hedefler bulunmaktadır.	Faaliyet Raporu İnsan Kaynakları "Performans Yönetimi"
B5	Öncelikli olarak belirlenen çevresel sorunların iş hedeflerine ve stratejilerine nasıl entegre edildiği kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
B6	A2.4'te verilmiştir.	X					Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Bölümü Ar-Ge İnovasyon
B7	Operasyon süreci dahil ortaklık değer zinciri boyunca tedarikçi ve müşterileri de kapsayacak şekilde çevresel konuların nasıl yönetildiği, iş hedeflerine ve stratejilere nasıl entegre edildiği kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Bölümü
B8	Çevre konusunda ilgili kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşlarının politika oluşturma süreçlerine dahil olunup olunmadığı ve bu kurum ve kuruluşlarla yapılan iş birlikleri kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Bölümü Çevre Yönetimi

B9	Çevresel göstergeler (Sera gazı emisyonları (Kapsam-1 (Doğrudan), Kapsam-2 (Enerji dolaylı), Kapsam-3 (Diğer dolaylı), hava kalitesi, enerji yönetimi, su ve atık su yönetimi, atık yönetimi, biyoçeşitlilik etkileri) ışığında çevresel etkileri ile ilgili bilgileri dönemsel olarak karşılaştırılabilir bir şekilde kamuya açıklanmıştır.			X		Sürdürülebilirlik çalışmaları kapsamında Kapsam 1 ve Kapsam 2 sera gazı emisyonları düzenli olarak hesaplanmakta, ISO 14064-1 uyarınca bağımsız üçüncü taraf ve bağımsız denetim şirketince doğrulanmakta ve kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Benzer şekilde enerji tüketimi, su ve atık gibi çevresel göstergeler de düzenli olarak takip edilmekte bağımsız üçüncü tarafa doğrulatilması yapılmış ve raporlanmaktadır. Çevresel göstergelerden sera gazı emisyonları, İzleme Raporlama ve Doğrulama (İRD) tebliği kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yetkilendirdiği doğrulayıcı kuruluşlar, ISO 14064-1 kapsamındaki bağımsız üçüncü taraflar ve bağımsız denetim şirketi tarafından doğrulanmakta kamuoyuna açıklanmaktadır. Tüpraş kapsam 3 emisyonları ise hesaplanmakta olup önümüzdeki yıllarda raporlanması ve azaltımına yönelik stratejiler geliştirilmesi planlanmaktadır.	Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Beyanı
B10	Verileri toplamak ve hesaplamak için kullanılan standart, protokol, metodoloji ve baz yıl ayrıntıları kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Bölümü
B11	Önceki yıllarla karşılaştırmalı olarak rapor yılı için çevresel göstergelerinin artış veya azalışı kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik "Performans Göstergeleri"
B12	Çevresel etkilerini azaltmak için kısa ve uzun vadeli hedefler belirlenmiş, bu hedefler ve geçmiş yıllarda belirlenen hedeflere göre ilerleme durumu kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Çevre Yönetimi

B13	İklim krizi ile mücadele stratejisi oluşturulmuş ve planlanan eylemler kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Çevre Yönetimi
B14	Ürünler ve/veya hizmetlerin çevreye potansiyel olumsuz etkisini önlemek veya bu etkileri minimuma indirmek amacıyla program ya da prosedürler oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır.			X		Tüpraş bünyesinde üretim bazında yaşam döngüsü analizleri yapılmakta olup, çıkan sonuçlara göre iyileştirmeye yönelik aksiyonlar alınmaktadır. Şirketin tüm tesislerinde sahip olduğu ISO 14001 gerekliliği olan Çevre Boyut Tabloları ile tüm üretimler izlenmektedir. Ayrıca yeni yatırımlar için Çevresel Etki Değerlendirmeleri de yapılmaktadır.	Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Çevre Yönetimi
	Üçüncü tarafların (örn. tedarikçi, alt yüklenici, bayi vb.) sera gazı emisyon miktarlarında azaltım sağlamaya yönelik aksiyonlar alınmış ve bu aksiyonlar kamuya açıklanmıştır.			X		Üçüncü tarafların sera gazı emisyonları (Kapsam 3) hesaplanmakla birlikte önümüzdeki yıllarda raporlanması ve azaltımına yönelik stratejiler geliştirilmesi planlanmaktadır.	Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Beyanı
B15	Çevresel etkileri azaltmaya yönelik girişim ve projelerin sağladığı çevresel fayda/kazanç ve maliyet tasarrufları kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
B16	Enerji tüketimi (doğal gaz, motorin, benzin, LPG, kömür, elektrik, ısıtma, soğutma vb.) verileri Kapsam-1 ve Kapsam-2 olarak kamuya açıklanmıştır.	X				Sürdürülebilirlik çalışmaları kapsamında Kapsam 1 ve Kapsam 2 sera gazı emisyonları düzenli olarak hesaplanmakta, ISO 14064-1 uyarınca bağımsız üçüncü taraf kuruluşça doğrulanmakta ve kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Benzer şekilde enerji tüketimi verileri de yıllık olarak hesaplanmakta ve alt kırılımlı olarak kamuya açıklanmaktadır. Rafinerilerin enerji yoğunluk endeksleri raporlanmakta ve her ay düzenli olarak üst yönetimle paylaşılmaktadır.	Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik "Performans Göstergeleri"

B17	Raporlama yılında üretilen elektrik, ısı, buhar ve soğutma hakkında kamuya açıklama yapılmıştır.			X		Rafinerilerimizde tüketilen enerji, doğrudan ve dolaylı olarak kırılım bazında (fuel oil, doğalgaz vb.) raporlanmakta ancak enerjinin kullanımı sonrası dağılımları ısı ve soğutma özelinde proses spesifik metrikler olup, ayrıca raporlanmamaktadır. Nitekim, rafinerilerin oldukça kompleks yapıya sahip olması sebebiyle her bir proses ünitesi özelinde ısıtma ve soğutmaya giden akış, kalorifik değer ölçümleri de sağlıklı olmamakta ve/veya bulunmamaktadır. Bu sebeple, enerji tüketimleri en güvenilir ölçüme dayalı doğrudan ve dolaylı olarak ana kaynak bazında raporlanmaktadır. Elektrik üretim miktarları ise Lisansa tabii faaliyet olması sebebi ile EPDK/TEİAŞ gibi kurumlara sistem üzerinden bildirilmektedir.	
B18	Yenilenebilir enerji kullanımının artırılması, sıfır veya düşük karbonlu elektriğe geçiş konusunda çalışmalar yapılmış ve kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
B19	Yenilenebilir enerji üretim ve kullanım verileri kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Entek
B20	Enerji verimliliği projeleri yapılmış ve enerji verimliliği projeleri sayesinde elde edilen enerji tüketim ve emisyon azaltım miktarı kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik "Performans Göstergeleri"
B21	Su tüketimi, varsa yer altından veya yer üstünden çekilen, geri dönüştürülen ve deşarj edilen su miktarları, kaynakları ve prosedürleri kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik "Performans Göstergeleri"

B22	Operasyonlar veya faaliyetlerinin herhangi bir karbon fiyatlandırma sistemine (Emisyon Ticaret Sistemi, Cap & Trade veya Karbon Vergisi) dâhil olup olmadığı kamuya açıklanmıştır.	X				Ülkemizde karbon fiyatlandırma sistemine ilişkin yasal düzenleme süreçleri henüz tamamlanmadığından Şirket'in dâhil olduğu bir karbon fiyatlandırma sistemi bulunmamaktadır. Düşük karbon ekonomisine geçiş için Koç Topluluğu düzeyinde yaygınlaştırılacak farklı araçlar değerlendirilmekte olup, uygun görülenler geliştirilen strateji kapsamında uygulamaya alınabilecektir. Tüpraş'ta karbon fiyatlandırmayı projeler özelinde kullanarak projelerin karbon fiyatından nasıl etkilendiğinin değerlendirilmesi yapılmaktadır.	Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü Çevre Yönetimi ve Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Beyanı
B23	Raporlama döneminde biriken veya satın alınan karbon kredisi bilgisi kamuya açıklanmıştır.		X			Şirket içi karbon fiyatlandırma çalışmaları proje değerlendirmelerinde ele alınmaktadır. İklim değişikliği ile ilgili çalışmalara katkı sağlamak için farklı araçlar değerlendirilmekte olup, uygun görülenler geliştirilen strateji kapsamında uygulamaya alınacaktır. Biriken/satın alınan karbon kredisi bulunmamaktadır.	Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Beyanı Bölümü
B24	Ortaklık içerisinde karbon fiyatlandırması uygulanıyor ise ayrıntıları kamuya açıklanmıştır.			X		Şirket içi karbon fiyatlandırma çalışmaları yürütülmektedir. Düşük karbon ekonomisine geçiş için farklı araçlar değerlendirilmekte olup, uygun görülenler geliştirilen strateji kapsamında uygulamaya alınabilecektir.	Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
B25	Ortaklığın çevresel bilgilerini açıkladığı platformlar kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü Çevre Yönetimi
	C. Sosyal İlkeler						
	C1. İnsan Hakları ve Çalışan Hakları						
C1.1	İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Türkiye'nin onayladığı ILO Sözleşmeleri ve diğer ilgili mevzuatı kapsayacak şekilde Kurumsal İnsan Hakları ve Çalışan Hakları Politikası oluşturulmuş, politikanın uygulanmasıyla ilgili sorumlular belirlenmiş ve politika ile sorumlular kamuya açıklanmıştır.	X					Tüpraş İnsan Hakları Politikası https://trprstaticfilessa.blob.core.windows.net/assets/uploads/trspolitika/tr/tupras_insan_haklari_politikasi.pdf

C1.2	Tedarik ve değer zinciri etkileri de gözetilerek adil iş gücü, çalışma standartlarının iyileştirilmesi, kadın istihdamı ve kapsayıcılık konularına (cinsiyet, ırk, din, dil, medeni durum, etnik kimlik, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, ailevi sorumluluklar, sendikal faaliyetler, siyasi görüş, engellilik, sosyal ve kültürel farklılıklar vb. konularda ayırım yapılmaması gibi) çalışan haklarına ilişkin politikasında yer verilmiştir.	X					Tüpraş İnsan Hakları Politikası https://tprstaticfilessa.blob.core.windows.net/assets/uploads/tprspolitika/tr/tupras_insan_haklari_politikasi.pdf
C1.3	Belirli ekonomik, çevresel, toplumsal faktörlere duyarlı kesimlerin (düşük gelirli kesimler, kadınlar vb.) veya azınlık haklarının/fırsat eşitliğinin gözetilmesi konusunda değer zinciri boyunca alınan önlemler kamuya açıklanmıştır.	X					Tüpraş İnsan Hakları Politikası Faaliyet Raporu İnsan Kaynakları
C1.4	Ayrımcılığı, eşitsizliği, insan hakları ihlallerini, zorla çalıştırmayı ve çocuk işçi çalıştırılmasını önleyici ve düzeltici uygulamalara ilişkin gelişmeler kamuya açıklanmıştır.	X					Tüpraş İnsan Hakları Politikası Sayfa 6-7"Sendikal Örgütlenme Özgürlüğü ve Toplu Sözleşme"; "Çalışma Saatleri"; "Kişisel Gelişim"
C1.5	Çalışanlara yapılan yatırım (eğitim, gelişim politikaları), tazminat, tanınan yan haklar, sendikalaşma hakkı, iş/hayat dengesi çözümleri ve yetenek yönetim konularına çalışan haklarına ilişkin politikasında yer verilmiştir.	X					Tüpraş İnsan Hakları Politikası Sayfa 6-7 "Sendikal Örgütlenme Özgürlüğü ve Toplu Sözleşme"; "Çalışma Saatleri"; "Kişisel Gelişim" https://tprstaticfilessa.blob.core.windows.net/assets/uploads/tprspolitika/tr/tupras_insan_haklari_politikasi.pdf
	Çalışan şikâyetleri ve anlaşmazlıkların çözümüne ilişkin mekanizmalar oluşturularak uyuşmazlık çözüm süreçleri belirlenmiştir.	X					İhbar Politikası https://tprstaticfilessa.blob.core.windows.net/assets/uploads/tprspolitika/tr/tupras_insan_haklari_politikasi.pdf

	Çalışan memnuniyetinin sağlanmasına yönelik olarak raporlanan dönem içinde yapılan faaliyetler kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu İnsan Kaynakları
C1.6	İş sağlığı ve güvenliği politikaları oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır.	X					İş Sağlığı ve Güvenliği Politikası https://www.tupras.com.tr/isci-sagligi-ve-guvenligi-politikasi
	İş kazalarını önleme ve sağlığın korunması amacıyla alınan önlemler ve kaza istatistikleri kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik “Sağlık ve Emniyet Uygulamaları” “Performans Göstergeleri”
C1.7	Kişisel verilerin korunması ve veri güvenliği politikaları oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır.	X					KVKK Politikası https://tprstaticfilessa.blob.core.windows.net/assets/uploads/tprspolitika/tr/tupras_kvkk_cevre_politikasi.pdf
C1.8	Etik politikası oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır	X					Etik İlkeler https://tprstaticfilessa.blob.core.windows.net/assets/uploads/tprspolitika/tr/tupras_etik_ilkeleri.pdf
C1.9	Toplumsal yatırım, sosyal sorumluluk, finansal kapsayıcılık ve finansmana erişim kapsamındaki çalışmalarını açıklar.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik “Toplumsal Sorumluluk”
C1.10	Çalışanlara ÇSY politikaları ve uygulamaları konusunda bilgilendirme toplantıları ve eğitim programları düzenlenmiştir.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik “Performans Göstergeleri”

	C2. Paydaşlar, Uluslararası Standartlar ve İnisiyatifler						
C2.1	Müşteri şikâyetlerinin yönetimi ve çözümüne ilişkin müşteri memnuniyeti politikası düzenlenmiş ve kamuya açıklanmıştır.	X					Müşteri İlişkileri Politikası https://www.tupras.com.tr/musteri-iliskileri-politikasi
C2.2	Paydaşlarla yürütülen iletişim (hangi paydaş, konu ve sıklık) hakkında bilgiler kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
C2.3	Raporlamalarda benimsenen uluslararası raporlama standartları açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
C2.4	Sürdürülebilirlik ile ilgili benimsenen prensipler, imzacı veya üye olunan uluslararası kuruluş, komite ve ilkeler kamuya açıklanmıştır.	X					Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
C2.5	Borsa İstanbul'un ve/veya uluslararası endeks sağlayıcıların sürdürülebilirlik endekslerinde yer almak için geliştirmelerde bulunulmuş, çalışmalar yürütülmüştür.	X				Tüpraş Borsa İstanbul dahil olmak üzere ülkemizde veya uluslararası ölçekte önde gelen sürdürülebilirlik endekslerinde yer almak veya buradaki performansını yürütmek üzere çalışmalar yürütmekte, hangi endekslerde yer aldığını kamuoyu ile paylaşmaktadır.	Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
	D. Kurumsal Yönetim İlkeleri						
D1	Sürdürülebilirlik alanındaki tedbirler ve stratejilerin belirlenmesinde menfaat sahiplerinin görüşlerine başvurulmuştur.	X				Şirket değişen paydaş beklentileri ve küresel trendlere yanıt vermenin yanı sıra çevresel, sosyal ve kurumsal yönetime ilişkin risk ve fırsatlarını belirlemek amacıyla 2022 yılında stratejik önceliklendirme analizi gerçekleştirmiştir. Hem her kıdem seviyesinden çalışanları içeren iç paydaşlar hem de akademi, sivil toplum, sektör dernekleri mensuplarıyla tedarikçileri, müşterileri ve yatırımcıları içeren dış paydaşlar bu çalışmaya dâhil edilmiştir.	Faaliyet Raporu Sürdürülebilirlik Bölümü
D2	Sosyal sorumluluk projeleri, farkındalık etkinlikleri ve eğitimler ile sürdürülebilirlik konusu ve bunun önemi hakkında farkındalığın artırılması konusunda çalışmalar yapılmıştır.	X					Faaliyet Raporu Toplumsal Sorumluluk Sürdürülebilirlik "Performans Göstergeleri"